

ผ้าไหมมัดหมี่ ของดี เมืองขอนแก่น

...เธอมิใช่เพียงทอผ้าดอกที่รัก
แต่เธอถักทอชีวิตผลิตผสาน
เธอทอโลก ทอแสง แต่งตำนาน
เป็นสายธารหล่อเลี้ยงเคียงแผ่นดิน...

...เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

จัดทำโดย การท่องเที่ยวประเทศไทย
สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 3
(ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด)
15/5 ถ.ประชาสโมสร อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000
โทร. (043) 244498-9 โทรสาร (043) 244497

ผ้าไหมมัดหมี่ อ.ชนบท

ผ้าเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่สำคัญต่อการดำรงชีพของมนุษย์มาช้านาน แต่ละกลุ่มชนมีการคิดค้นประดิษฐ์แบบผ้าที่สวมใส่แตกต่างกันไป จนเกิดเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวกลายเป็นงานหัตถกรรมฝีมือสืบทอดต่อเป็นมรดกทางวัฒนธรรมชุมชนต่อมาสืบเนื่องจนถึงปัจจุบัน งานหัตถกรรมประเภทผ้าไทยที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปจะมีอยู่ 7 ชนิดใหญ่ ๆ ได้แก่ ผ้าขิต ผ้าจก ผ้าลายน้ำไหล ผ้ายก ผ้ามุก ผ้าเกาะยอ และผ้ามัดหมี่ แต่ละชนิดจะมีรูปแบบ ลวดลาย สีสันแตกต่างกันไป และผ้าบางชนิดจะหาพบได้ในบางจังหวัด หรือบางพื้นที่เท่านั้น เช่น ผ้าจกจะมีที่สุโขทัย หรือบางจังหวัดในภาคกลาง ภาคอีสานจะมีผ้าขิตและผ้ามัดหมี่ที่แสดงถึงเอกลักษณ์โดดเด่นของภาค มีทั้งที่ทำจากผ้าไหมและฝ้ายหัตถกรรม ผ้าอีสานจะเกิดจากกลุ่มชนดั้งเดิม 3 กลุ่ม ด้วยกันคือกลุ่มไทยเชื้อสายลาว กลุ่มไทย-เขมรและกลุ่มผู้ไทยซึ่งอาศัยกระจัดกระจายอยู่ตามจังหวัด ต่าง ๆ

✹ ผ้าไทยวิไลลักษณ์
โลกรู้จักคือผ้าไหม
มัดหมี่เฉิดไฉไล
มัดย้อมให้เกิดลวดลาย ✹

ขอนแก่นเป็นจังหวัดที่ได้รับการกล่าวขานในเรื่องผ้าไหมมัดหมี่ที่ลวดลาย ประณีต บรรจง สีสันสวยงาม ที่สำคัญก็คือบางลวดลายเป็นลายในสมัยโบราณ ก็ยังมีการสวมใส่ได้อย่างสวยงาม แสดงถึงความคงทน และความนิยมของชาวไทยตราบเท่าทุกวันนี้ผ้าไหมมัดหมี่จากอำเภอชนบท ถือได้ว่าเป็นแหล่งผ้าไหมมัดหมี่ที่ดีที่สุดของประเทศอีกแห่ง

ผ้าไหมลวดลายโบราณ

หนึ่ง ทั้งนี้เนื่องจากคุณภาพ ความสวยงาม ประณีต ที่ปรากฏอยู่นั่นเองรวมทั้งกรรมวิธีการผลิตให้ได้แต่ละผืน จะใช้เวลาไม่ต่ำกว่า 3 เดือน ถ้านับตั้งแต่ขั้นตอนการเลี้ยงไหมสาวไหม ฟอกไหม แล้วทำการมัดย้อมและทอออกมาเป็นผืนผ้าให้พวกเราได้ใช้กัน

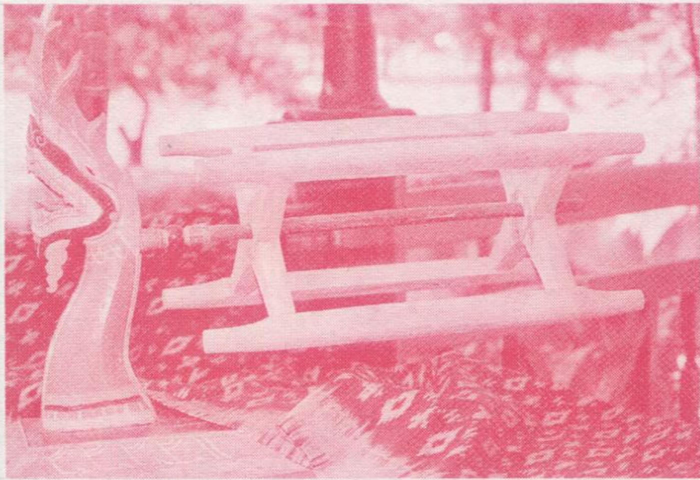
ลวดลายการทอและสีผ้าไหม

หัวใจของการทำผ้ามัดหมี่นั้นอยู่ที่ 2 ขั้นตอนใหญ่ ๆ ขั้นตอนแรกคือการให้เกิดลวดลายที่เส้นไหม โดยผู้ทำต้องกำหนดลวดลายไว้ก่อน แล้วนำเชือกไปมัดเส้นจากนั้นย้อมสีให้เกิดลวดลายที่ต้องการ ถ้าต้องการให้ได้หลายสีก็ต้องมีการมัดเชือก และจัดสีไปหลาย ๆ ครั้ง

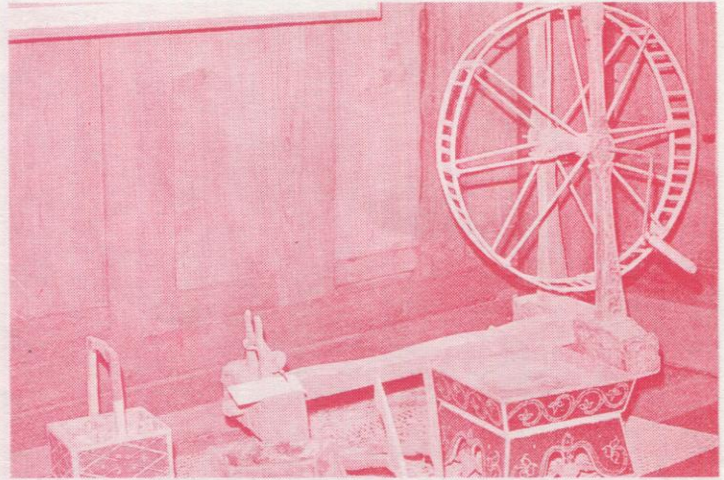

จากไหมนับหมื่นเมตร
สุดวิเศษงามเหลือหลาย
แวววับเหลื่อมสลับลาย
คือผ้าไหมมัดหมี่งาม

“ระวิง” อุปกรณ์ใช้ในการปั่นหรือกรอด้าย

“ใน” อุปกรณ์ใช้ในการกรอด้ายเข้าหลอด

ในจุดต่าง ๆ กัน วิธีการนี้เรียกว่า “การทำมัดหมี่” คำว่า “ผ้ามัดหมี่” จึงเกิดจากการเรียกในขั้นตอนนี้นี่เอง ขั้นตอนที่สองเป็นเรื่องของการทอให้ออกมาเป็นผืน ในการทอผ้าไหมจะใช้เส้นไหมอยู่ 2 ประเภทคือ เส้นไหมยืน และเส้นไหมพุ่ง เส้นยืนจะใช้เป็นเส้นหลักในแนวตั้งเพื่อให้ เส้นไหมพุ่งลอดผ่านโดยมากแล้วเส้นยืนจะมีสีเดียวแต่ต้องเป็นไหมคุณภาพดี มีเส้นยาวเหนียวตลอด ทั้งนี้เพื่อให้ทอได้แน่นและมีคุณภาพเนื้อผ้าที่ดีด้วย ส่วนเส้นไหมพุ่งจะเป็นเส้นไหมที่มีลวดลายสีสันอันได้จากการมัดหมี่ หลังจากนั้นจะถูกนำไปปั่นเก็บไว้ในหลอดด้าย เพื่อนำมาพุ่งลอดผ่านไหมยืนเกิดเป็นลวดลายบนผืนผ้าตามที่กำหนด ในขณะที่ทอนั้นต้องระวังให้เส้นยืน และเส้นพุ่งประสานกันให้ตรงทุกเส้นตามลวดลายและสีที่มัดหมี่ไว้ มิฉะนั้นจะได้ผ้าไหมที่มีลวดลายไม่เป็นตามที่กำหนดไว้ ดังนั้นการทอผ้าไหมมัดหมี่จึงมักจะทอด้วยมือมากกว่าใช้เครื่องจักร ช่างทอที่ชำนาญจะสามารถทอได้ 1-2 ผืน ต่อวัน (ความยาว 1 ผืน ประมาณ 2 เมตร) แต่หากเป็นผ้าที่มัดหมี่ลวดลายที่ละเอียดและมีหลายสี ก็อาจใช้เวลาการทอเป็น 10 วันขึ้นไป

ส่วนของลวดลายของผ้าไหมมัดหมี่ชนบท จะประกอบด้วยลายพื้นฐาน หรือลายดั้งเดิม ซึ่งมีทั้งหมด 7 ลาย เช่น ลายโคม ลายบัวจับ ลายใบไผ่ เป็นต้น และลายประยุกต์ เป็นการนำลายดั้งเดิมมาประกอบกับลายอื่น ๆ จนเป็นลายใหม่ หรือเป็นการคิดค้นใหม่ขึ้นโดยการจดจำ

กรรมวิธีในการทอผ้ามัดหมี่

หรือลอกเลียนจากธรรมชาติ วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ประยุกต์คิดขึ้นเป็นลายใหม่ จะเห็นได้ว่าลวดลายไหมมัดหมี่จะไม่มีกรอบตายตัว แต่จะสามารถมีรูปแบบแตกต่างกันได้มากมายขึ้นอยู่กับความคิด จินตนาการสร้างสรรค์ของช่างผู้ผลิต ซึ่งเป็นสิ่งแสดงภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ชัดเจน โดยปกติแล้วลวดลายผ้าของไหมมัดหมี่หนึ่งลาย จะทำเพียงแค่ 1-2 ผืน เท่านั้น เนื่องจากชาวอำเภอชนบทมักจะคิดค้นลายใหม่ขึ้นอยู่เรื่อย ๆ ในเรื่องของสีสันนั้นในอดีตสีที่ใช้ย้อมมีเพียงสีคราม สีดำ สีแดงคร่ำ และสีขาวของเส้นไหมเดิม ในปัจจุบันสีของผ้าไหมมัดหมี่มีแทบทุกสีขึ้นอยู่กับความต้องการของตลาดหรือลูกค้าว่านิยมใช้สีอะไรที่สะดวกเช่นนี้ก็เนื่องจากสีที่ใช้เป็นสีประดิษฐ์ อย่างไรก็ตามถ้าต้องการผ้าไหมมัดหมี่ที่ย้อมด้วยสีธรรมชาติก็พอหาได้บ้าง แต่จะมีราคาแพงกว่ามาก

ข้อแนะนำในการชมและเลือกซื้อผ้าไหม

สิ่งที่ผู้ชมหรือนักท่องเที่ยวมักจะพิจารณาผ้าไหม โดยในลำดับแรก คือ ลวดลาย และสีสัน รวมทั้งขนาดความกว้างความยาวของผ้าแต่ละผืน ว่าเป็นที่พอใจและสามารถนำไปใช้ถูกต้องตามจุดประสงค์แต่ละคนหรือไม่ อย่างไรผู้ซื้อควรจะพิจารณาเรื่องคุณภาพของเส้นไหม คุณภาพการทอ รวมทั้งเทคนิคต่าง ๆ องค์ประกอบเหล่านี้จะมีผลต่อความหนา-บางและความแน่นของเนื้อผ้าแตกต่างกันไป สิ่งกำหนดความแน่นของเนื้อผ้าเรียกว่า "ตะกอ" ถ้ามีมากตะกอ เนื้อผ้าจะแน่นมากขึ้น เช่น ผ้าไหมมัดหมี่ 2 ตะกอ จะมีการทอแบบขัดกันทำมุม 90 องศา

ธรรมดา ผ้า 3 ตะกอ จะมีการทอ แบบทแยงมุมสลับกันไปมา ทำมุม 45 องศา เนื้อผ้าจะแน่น สีผ้าด้านนอกจะสว่างสดใส สีด้านในจะเข้ม ผ้าชนิดนี้มักจะมีราคาสูง เนื่องจากมีความยาก ต้องใช้ความพยายามและความอดทนสูง ส่วนใหญ่จะเป็นการสั่งทอพิเศษและมักจะเป็นผ้าที่ทอสำหรับส่งประกวดในงานประเพณีต่าง ๆ แต่โดยปกติทั่วไปแล้ว จะนิยมใช้ผ้าไหม 2 ตะกอ เพราะมีความแน่นพอดีไม่หนา และไม่บางเกินไป ผ้า 3 ตะกอ นอกจากจะแตกต่างที่ราคาแล้วจะมีความอยู่ตัวและคงรูปทรงได้ดีกว่า ชนิดเส้นไหมที่นำมาใช้ทอก็เป็นสิ่งช่วยทำให้ผ้าไหมมีความหนาบางได้เช่นกัน ถ้าใช้เส้นไหมเพียง 1 เส้นมาทอจะได้ผ้าบางมากไม่นิยมผลิตกันเพราะขาดง่าย ที่นิยมกันส่วนมากจะใช้เส้นไหมชนิด 2 หรือ 3 เส้น คือเป็น การนำเส้นไหมมา 2 หรือ 3 เส้น ตามลำดับมาปั่นควบหรือตีเกลียว ให้รวมเป็นเส้นเดียวกัน จะได้ผ้าที่มีความหนาและคงตัวขึ้น

อำเภอชนบท นอกจากจะเป็นแหล่งผลิตผ้าไหมที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของประเทศแล้ว ยังเป็นสถานที่ตั้งของ**ศาลาไหมไทย** ซึ่งเป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ เนื่องในมหามงคลเฉลิมพระชนพรรษาครบ 5 รอบเมื่อปี 2534 ซึ่งตั้งอยู่ภาย ในบริเวณวิทยาลัยการอาชีพขอนแก่น อ.ชนบท โดยภายในศาลาดังกล่าวจะมีการจัดแสดงขั้นตอนกระบวนการผลิตผ้าไหมมัดหมี่ การมัดหมี่ย้อม วิธีการทอ ตลอดจนนิทรรศการความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับผ้าไหม มัดหมี่ และจัดแสดงผ้าไหมมัดหมี่ลวดลายโบราณลายดั้งเดิม

✹ ศาลาไหมสร้างลงที่ตรงนี้
เพื่อเป็นที่สืบสานตำนานไหม
มัดหมี่ย้อมทอผ้างามซึ้งใจ
ชาวชนบทให้ไว้กับแผ่นดิน ✹

ศาลาไหมไทย

ผ้าไหมมัดหมี่ที่ชนะเลิศการประกวดต่างๆ มากมาย และที่พิเศษสุดก็คือจัดแสดงผ้าไหมมัดหมี่ที่แพงที่สุดในโลก และได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดผ้าไหมของเอเชีย พร้อมทั้งได้รับพระราชทานถ้วยรางวัลจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ผลงานชิ้นดังกล่าวเป็นงานฝีมือของชาวอำเภอชนบท จ.ขอนแก่น นี้เอง ซึ่งได้นำมาจัดแสดงไว้ให้ชม ณ ศาลาไหมไทยแห่งนี้ ศาลาไหมไทยเปิดให้ชมทุกวัน ในเวลาราชการยกเว้นวันอาทิตย์ สำหรับท่านที่สนใจจะเข้าชมเป็นหมู่คณะสามารถติดต่อล่วงหน้าได้ที่วิทยาลัยการอาชีพขอนแก่น อ.ชนบท จ.ขอนแก่น 40000 โทร.(043) 286218,286160 แฟกซ์.(043) 286031 ซึ่งนอกจากเรื่องราวความรู้เกี่ยวกับผ้าไหมมัดหมี่แล้ว ทางวิทยาลัย ยังมีวงแคน วงดนตรีพร้อมการแสดงพื้นบ้านอีสานของนักเรียนนักศึกษา ไว้สำหรับจัดแสดงให้ท่านได้ชมอีกด้วย

ผ้ามัดหมี่มิใช่มีการผลิตจากเส้นไหมเท่านั้น หากแต่ยังสามารถผลิตได้จากใยฝ้าย ที่เรียกว่า "ผ้าฝ้ายมัดหมี่" ซึ่งอำเภอชนบท นอกจากจะเป็นแหล่งผลิตผ้าไหมมัดหมี่แล้ว ยังมีแหล่งผลิตผ้ามัดหมี่ที่ทำจากฝ้ายที่มีคุณภาพและสวยงามไม่แพ้ผ้าไหมมัดหมี่เลยคือที่บ้านเมืองเพีย ต.เมืองเพีย อ.บ้านไผ่ จ.ขอนแก่น ซึ่งถ้าหากเดินทางจากขอนแก่นใช้เส้นทางขอนแก่น-ชนบท บ้านเมืองเพียจะอยู่ห่างจาก อ.บ้านไผ่ ประมาณ 3 กิโลเมตร ก่อนที่จะถึง อ.ชนบท 6 กิโลเมตร อยู่ทางด้าน ขวามือสังเกตได้จากป้ายชื่อหมู่บ้าน ชาวบ้านเมืองเพียกว่า 400 หลังคาเรือนจะทอผ้าฝ้ายมัดหมี่และซิ่นไหมมัดหมี่กันแทบจะทุกครัวเรือนแต่ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันมากก็คือการทอผ้าฝ้ายมัดหมี่ ซึ่งมีกรรมวิธีการผลิต

ฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ

และการทอเช่นเดียวกับผ้าไหมมัดหมี่ที่ อ.ชนบท แตกต่างกันเพียงวัตถุดิบที่ใช้คือเส้นใยฝ้ายกับเส้นไหมนั่นเอง ส่วนลวดลายและสีสันนั้นเดิมมีเพียงไม่กี่ลายแต่ปัจจุบันได้มีการพัฒนานำเอาลวดลายใหม่ ๆ ที่เกิดจากการคิดค้นหรือจากสภาพแวดล้อมสิ่งที่ได้พบเห็น นำมาดัดแปลงเป็นลวดลายใหม่ๆ อยู่เสมอ ผ้าฝ้ายมัดหมี่ที่บ้านเมืองเพียนี้ นับได้ว่ามีคุณภาพ สวยงาม และราคาไม่แพงมากโดยตกในราคาผืนละ 250-500 บาท (ความยาว 1.80-2 เมตร) ส่วนการจำหน่าย ชาวบ้านจะจำหน่ายที่บ้านของตนเองโดยไม่มีการนำไปฝากขายตามร้านจำหน่าย หรือจะเป็นเจ้าของร้านมาติดต่อขอซื้อกับชาวบ้านแล้วนำไปจำหน่ายเอง หากท่านสนใจจะเดินทางไปเลือกซื้อหาผ้าฝ้ายมัดหมี่เพื่อเป็นการอุดหนุนผลิตภัณฑ์ของชาวบ้านเมืองเพียพร้อมทั้ง ชมขั้นตอนต่าง ๆ ในการผลิตการทอไปด้วย ท่านสามารถเดินทางเข้าชมและเลือกซื้อได้ตามบ้านของชาวบ้านที่อยู่ในบริเวณหมู่บ้านได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะที่บ้านคุณยายสิงห์ ที่อยู่ห่างจากปากทางเข้าหมู่บ้านประมาณ 150 เมตร คุณยายทอผ้าฝ้ายมัดหมี่มาตั้งแต่เป็นสาวรุ่น จนขณะนี้อายุได้ 82 ปีแล้ว แต่ยังคงสามารถทอผ้าฝ้ายมัดหมี่ได้อย่างสวยงามและเป็นที่รู้ จักของชาวบ้านโดยทั่วไป

นอกเหนือจากลวดลายแล้ว สีสันเป็นส่วนสำคัญที่จะบ่งบอกถึงความสวยงามของผ้าแต่ละผืนสำหรับท่านที่สนใจหรือทำงานทางด้านสิ่งแวดล้อม ขอแนะนำให้ไปแวะเยี่ยมชมผ้าฝ้ายทอมือ ย้อมสีธรรมชาติที่ศูนย์ศิลป์เพื่อการพัฒนาสตรีอีสานอันเป็นศูนย์ที่รวบรวมชาวบ้านในเขต อ.เมือง อ.หนองเรือ อ.ภูเวียง และอ.ชุมแพ ของขอนแก่น ให้มารวมตัวกันเป็นกลุ่มชาวบ้านที่ผลิตผ้าฝ้ายทอมือโดยใช้สีธรรมชาติที่ได้จากเปลือกของต้นไม้ชนิดต่างๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาทำเป็นสีย้อมผ้า และจากจุดนี้เองที่มีส่วนช่วยกระตุ้นให้ชาวบ้านเล็งเห็นถึงความสำคัญของต้นไม้และช่วยกันเก็บรักษาอนุรักษ์ เพื่อสืบทอดวัฒนธรรมพื้นบ้านที่มีคุณค่านี้ไว้ให้ลูกหลานต่อไป ที่ศูนย์แห่งนี้เป็นแหล่งรวบรวมจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีธรรมชาติจากกลุ่มชาวบ้านเป็นผ้าที่มีคุณภาพและมีความสวยงามโดยมีคุณลักษณะพิเศษโดดเด่น คือสีสันของผืนผ้าที่ได้จากสีธรรมชาติอย่างแท้จริง เพราะฉะนั้นความสวยงามของสีสันจะแลดูกลมกลืนกันไปทั่วทั้งผืน อีกทั้งลวดลายที่งดงามแปลกตาเนื่องจากเป็นลายที่ชาวบ้านคิดค้นขึ้นและนำมาประยุกต์ใช้ผสมผสานกับลวดลายดั้งเดิมที่มีอยู่ ผลิตภัณฑ์ที่นำมาจัดจำหน่าย ณ ศูนย์แห่งนี้ มีให้ท่านเลือกซื้อเลือกชมอยู่มากมาย เช่น ผ้าผืน ผ้าห่ม กระเป๋า ถุงย่าม และอื่น ๆ โดยศูนย์อยู่ในตัวเมืองขอนแก่น ถ้าหากท่านสนใจกรรมวิธีขั้นตอนต่างๆ

ในการผลิตผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีธรรมชาติอยากจะไปเยี่ยมชม สัมผัสและศึกษากระบวนการต่าง ๆ ด้วยตนเองอย่างใกล้ชิด สามารถเดินทางไปยังหมู่บ้านได้ โดยชาวบ้านจะทำการผลิตผ้าย้อมสีธรรมชาติอยู่ทุก ๆ เดือนตลอดทั้งปี แต่จะแบ่งเป็นช่วงระยะเวลาของขั้นตอนต่างๆ คือช่วงต้นเดือน จะเป็นขั้นตอนการย้อมสี กลางเดือนเป็นขั้นตอนการทอไป จนกระทั่งถึงปลายเดือนก็จะทอเสร็จ และจะเริ่มช่วงของการย้อมสีใหม่หมุนเวียนไปเรื่อย ๆ เช่นนี้ทุกเดือน ดังนั้น ในช่วงปลายของทุกเดือนชาวบ้านก็จะมีผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีธรรมชาติ อันแสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาชาวบ้านและศิลปวัฒนธรรมการทอผ้าพื้นบ้านที่มีคุณค่าความงดงามของลวดลายและสีสันอันกลมกลืนที่ปรากฏให้เห็นบนผ้าแต่ละผืน หากจะพิจารณามองให้ลึกซึ้งถึงความยากลำบากในกระบวนการผลิตขั้นตอนต่างๆ แล้ว นับว่า ผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีธรรมชาติมีคุณค่ามากมายมหาศาลยิ่งนัก กว่าจะมาเป็นผ้าแต่ละผืน ทุกกระเบียดนิ้ว ทุกตารางเมตร ย่อมหมายถึงหยาดเหงื่อแรงกายแรงใจของชาวบ้านที่ทุ่มเทให้กับการผลิต ประดิษฐ์ บรรจงสร้างสรรค์ ผลงานศิลปะอันเป็นงานหัตถกรรมพื้นบ้านที่มีเอกลักษณ์ของตนเองเป็นมรดกทางวัฒนธรรมควรค่าแก่การอนุรักษ์ให้คงอยู่ และมุ่งหวังให้สิ่งเหล่านี้เป็นมรดกตก

ทอดไปยังรุ่นลูกรุ่นหลานสืบไป

หากท่านตั้งใจจะซื้อผ้าที่มีคุณภาพมีความงดงามและโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของผ้าทางอีสานสักผืน ไม่ว่าจะเพื่อเป็นของฝากของที่ระลึกหรือสำหรับตัวท่านเอง ผ้าไหมมัดหมี่ อ.ชนบท แหล่งผลิตผ้าไหมมัดหมี่ที่ได้รับการกล่าวขานถึงเป็นที่รู้จักและยอมรับของชาวไทยไปจนถึงชาวต่างประเทศเกือบทั่วโลก ขอเชิญเลือกซื้อเลือกหาได้ตามร้านจำหน่ายผ้าไหมหรือสินค้าผลิตภัณฑ์พื้นเมืองภายในตัวอำเภอชนบท ซึ่งมีอยู่มากกว่า 10 ร้าน หรือจะแวะเยี่ยมชมการทอผ้าของช่างฝีมือชาวอำเภอชนบทก็มีอยู่มากมายหลายท่านเช่นกัน หรือจะเป็นร้านจำหน่ายในตัวจังหวัดขอนแก่น ประมาณ 3-4 แห่ง อีกทั้ง ผ้าฝ้ายมัดหมี่ของบ้านเมืองเพีย อ.บ้านไผ่ ผ้าฝ้ายมัดหมี่ฝีมือชาวบ้านที่มีความงดงามไม่แพ้ผ้าไหมมัดหมี่แต่อย่างใดแวะชมเลือกซื้อได้ตามบ้านเรือนของชาวบ้านที่ยินดีให้การต้อนรับท่านอย่างอบอุ่นและจริงใจ สุดท้าย ผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีธรรมชาติของศูนย์ศิลปเพื่อการพัฒนาสตรีอีสาน มรดกทางวัฒนธรรมหัตถกรรมพื้นบ้านที่อยู่เคียงคู่กับธรรมชาติ งดงามในความเป็นเอกลักษณ์ของสีสัน ภูมิปัญญาอันชาญฉลาดของชาวบ้าน แวะชม อุดหนุนได้ที่ร้านจำหน่ายของศูนย์ ในเขตตัวเมืองขอนแก่น

ผ้าไหม ผ้าฝ้ายมัดหมี่ ผ้าทอมือย้อมสีธรรมชาติ มิใช่เพียงแต่จะแสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์พื้นเมืองของชาวขอนแก่นหรือชาวอีสานเท่านั้น หากแต่ยังแสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทยที่เป็นที่รู้จักและยอมรับในสายตาของชาวโลก งานหัตถกรรมพื้นบ้าน มรดกทางวัฒนธรรมอันงดงามนี้จะเป็นสิ่งที่มีคุณค่าและเก็บรักษาเอาไว้ไม่มีวันเลือนหายได้ ก็ต่อเมื่อผู้คนในชุมชนในท้องถิ่นและในชาติเข้าใจ มองเห็นความสำคัญและมีความภาคภูมิใจในสิ่งซึ่งเป็นมรดกของบรรพชน

✵ งานหัตถกรรมสีสันจากพรรณไม้
มาเป็นฝ้ายทอมือคือสิ่งสรรค์
วางลวดลายวางแนวสีที่กลืนกัน
จากร้อยพันเส้นใยฝ้ายกลายเป็นผืน ✵

ร้านจำหน่ายผ้าไหม อ.ชนบท

1. ร้านขันทองไหมไทย 154/2 ถ.ศรีบุญเรือง
   ต.ชนบท อ.ชนบท จ.ขอนแก่น 40180 **โทร. 286022-3**
2. ร้านงามนิจไหมไทย 129-130 ถ.แจ้งสนิท
   ต.ชนบท อ.ชนบท จ.ขอนแก่น 40180 **โทร.286023-3**
3. แม่บับไหมไทย 162-163 ถ.แจ้งสนิท
   ต.ชนบท อ.ชนบท จ.ขอนแก่น 40180 **โทร.286029**
4. ร้านชนบทไหมไทย 148-150 ถ.ศรีบุญเรือง
   ต.ชนบท อ.ชนบท จ.ขอนแก่น 40180 **โทร.286044-5**
5. ร้านนันนิภาไหมไทย 242-244 ถ.ศรีบุญเรือง
   ต.ชนบท อ.ชนบท จ.ขอนแก่น 40180 **โทร.286112**
6. ร้านบุญมีไหมไทย 206 ถ.ศรีบุญเรือง
   ต.ชนบท อ.ชนบท จ.ขอนแก่น 40180 **โทร.286142-3**
7. ร้านราตรีไหมไทย 61 ถ.ศรีบุญเรือง
   ต.ชนบท อ.ชนบท จ.ขอนแก่น 40180 **โทร.286054**
8. ร้านบุษบาไหมไทย 125-128 ถ.แจ้งสนิท
   ต.ชนบท อ.ชนบท จ.ขอนแก่น 40180 **โทร.286035**
9. ร้านแน่งน้อยไหมไทย 134 ถ.โพธิ์ศรีสะอาด
   ต.ชนบท อ.ชนบท จ.ขอนแก่น 40180 **โทร.286177**
10. ร้านคมขำไหมไทย 116/1 ถ.โพธิ์ศรีสะอาด
    ต.ชนบท อ.ชนบท จ.ขอนแก่น 40180 **โทร.286088**
11. ปวีณาไหมไทย 24 ม.10 ถ.แจ้งสนิท
    ต.ชนบท อ.ชนบท จ.ขอนแก่น 40180 **โทร.286196**
12. นายสงคราม งามยิ่ง 16/1 ม.2 ถ.กลิ่นแก้ว
    ต.ชนบท อ.ชนบท จ.ขอนแก่น 40180 **โทร.286043**
13. นายสุรมนตรี ศรีสมบูรณ์ 60/1 ม.2 ถ.ขจิตรพัฒนา
    (ชินไหมไทย) ต.ชนบท อ.ชนบท จ.ขอนแก่น 40180 **โทร.286086**
14. นายทองสุข จันทะวงษ์ 29 ม.2 ถ.กลิ่นแก้ว
    ต.ชนบท อ.ชนบท จ.ขอนแก่น 40180 —
15. นายสุวรรณ ศรีราช 31 ม.2 ถ.กลิ่นแก้ว
    ต.ชนบท อ.ชนบท จ.ขอนแก่น 40180 —

ร้านจำหน่ายผ้าไหมและผลิตภัณฑ์พื้นเมือง

1. **ศูนย์พัฒนาชนบทผสมผสาน อ.บ้านไผ่**
   อ.บ้านไผ่ จ.ขอนแก่น 40000
   - จำน่ายผลิตภัณฑ์พื้นเมือง เครื่องจักสานจากวัสดุธรรมชาติ เช่น ผักตบชวา หวาย **.เมือง**
2. **ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**
   ถ.มิตรภาพ อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000
   โทร. (043) 242067 แฟกซ์ (043) 238318
   - จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากชาวบ้าน เช่น ผ้าไหม ผ้าฝ้าย เครื่องเงิน
3. **ศูนย์สิ่งทอพระธรรมขันต์ ขอนแก่น**
   79/2-3 ถ.รื่นรมย์ อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000
   โทร.(043)224080 แฟกซ์ (043) 224736
   - จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง มากมายหลายชนิด โดยเฉพาะผ้าไหมมัดหมี่ จาก อ.ชนบท ที่มี คุณภาพและลวดลายงดงาม
4. **ร้านรินไหมไทย**
   412 ถ.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000
   โทร.(043)221042
   - จำหน่ายผ้าพื้นเมือง ผ้าไหมที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะผ้าไหมพื้นที่ไม่มีลาย
5. **กลุ่มแพรพรรณ ศูนย์ศิลปหัตถกรรมเพื่อการพัฒนาสตรีอีสาน**
   131/193 ถ.ชาตะผดุง อ.เมือง จ. ขอนแก่น 40000
   โทร. (043) 337216
   - จำหน่ายผ้าฝ้ายทอมือโดยย้อมสีจากธรรมชาติ ที่งดงามและมีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม

<u>ขอขอบคุณ</u>

วิทยาลัยการอาชีพขอนแก่น
ศูนย์ศิลปหัตถกรรมเพื่อการพัฒนาสตรีอีสาน
กลุ่มชาวบ้านเมืองเพีย อ.บ้านไผ่

แผนที่แนะนำแหล่งท่องเที่ยวอำเภอชนบท

สัญลักษณ์

△ **สถานที่ราชการ**

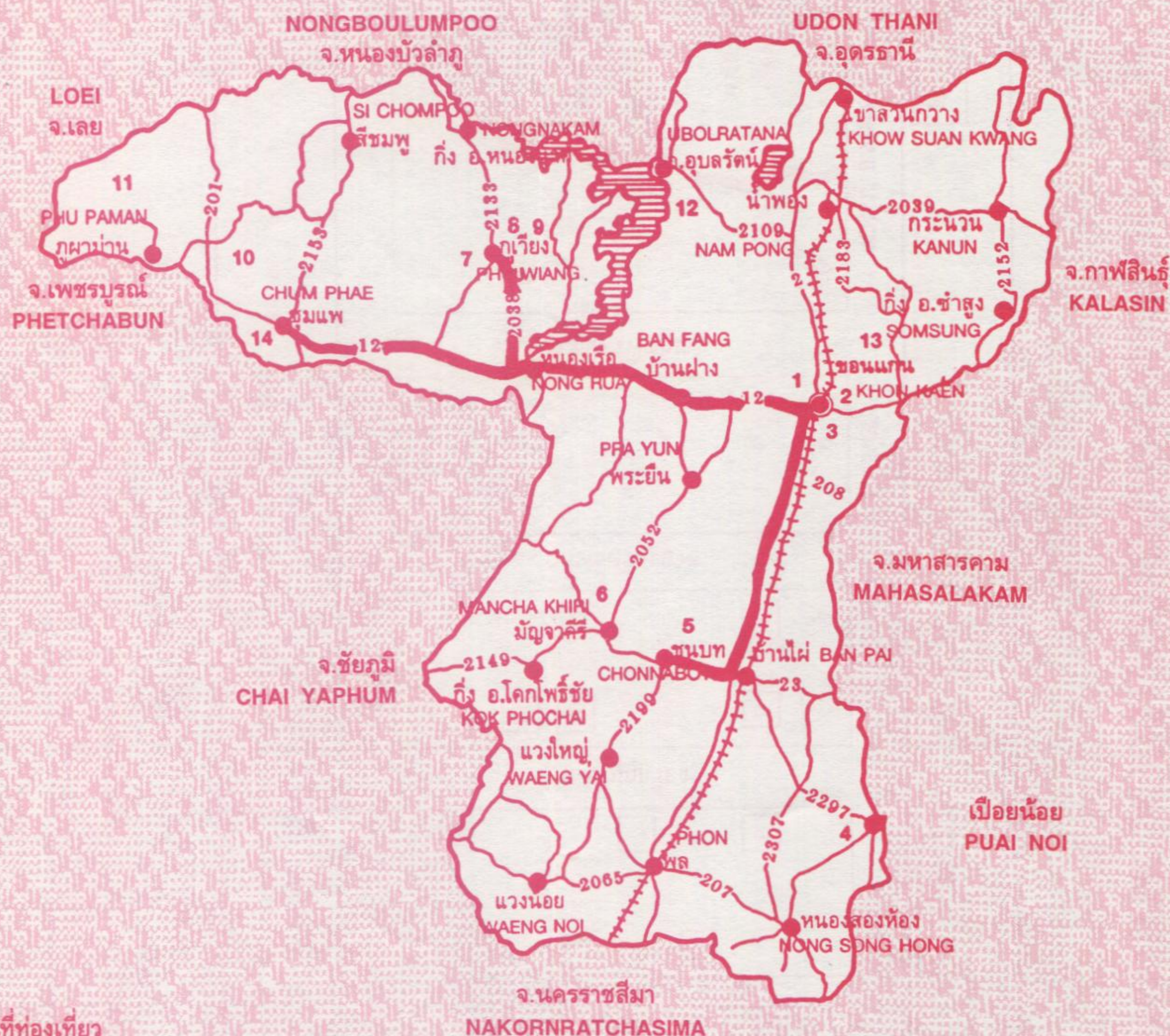
1 ที่ว่าการอำเภอ
2 สถานีตำรวจภูธร
3 สถานีอนามัย
4 โรงพยาบาล

□ **ร้านจำหน่ายผ้าไหม**

1 แม่บับไหมไทย
2 ปรีณาไหมไทย
3 บุษบาไหมไทย
4 งามนิจไหมไทย
5 คุณยายสิงห์ (บ้านเมืองเพีย)
6 ชนบทไหมไทย
7 ขันทองไหมไทย
8 แน่งน้อยไหมไทย
9 คมขำไหมไทย
10 บุญมีไหมไทย
11 ราตรีไหมไทย
12 คุณสุวรรณ ศรีราช
13 คุณทองสุข จันทะวงษ์
14 คุณสงคราม งามยิ่ง
15 ชินไหมไทย

แผนที่สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดขอนแก่น

TOURISM MAP OF KHON KAEN

สถานที่ท่องเที่ยว

1. มหาวิทยาลัยขอนแก่น KHON KAEN UNIVERSITY
2. พิพิธภัณฑสถานขอนแก่น KHON KAEN NATIONAL MUSEUM
3. บึงแก่นนคร KAEN NAKHON LAKE
4. กู่เปือยน้อย KU PUAI NOI
5. ศูนย์ผลิตผ้าไหมชนบท CHONNABOT SILKS. VILLAGE
6. หมู่บ้านเต่า TURTLE VILLAGE
7. ถ้ำฝ่ามือแดง THAM FA MU DANG (FA MU DANG CAVE)
8. อุทยานแห่งชาติภูเวียง PHU WIANG NATIONAL PARK
9. ซากกระดูกไดโนเสาร์ FOSSIL
10. ถ้ำผาพวง THAM PA PHUANG
11. ผานกเค้า PA NOK KAO
12. เขื่อนอุบลรัตน์ UBOLRATANA DAM
13. พระธาตุขามแก่น PRA THAT KHAM KAEN
14. เมืองโบราณทวารวดี NON MUANG ANCIENT DVARAVATI TOWN

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา โทร. (043) 236344, 332152-3